

ВСЕКИ НАМИРА СВОЯ МОТИВ ДА ИЗУЧАВА ЧУЖД ЕЗИК

Антони Стоилов

Югозападен университет „Неофит Рилски“

Проф. д-р Антони Стоилов е роден през 1957 г. в Благоевград. Средно образование завършва в Политехническата гимназия „Кирил и Методий“ (бивша Солунска), а висше – през 1981 г. във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ по специалността „Българска филология“. От 2007 г. до 2015 г. два мандата е декан на Филологическия факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски“ в Благоевград. През 2015 г. е избран за заместник-ректор на Югозападния университет с ресор на дейност „Образователни програми“. Чете курсове по диалектология, по морфология на българския език и по правопис и правоговор.

– Каква е стратегията за развитието на чуждоезиковото обучение във Вашия университет?

– Очаквано, на обучението по чужд език в Университета се отделя едно от приоритетните места предвид обстоятелството, че светът се глобализира непрекъснато и необходимостта от владеење на чужди езици вече е във от съмнение за всеки студент. Ако по време на следването владеењето на език за студентите извън филологическите специалности в повечето случаи се свързва с успешното участие в бригада, по правило – в Англия или в САЩ, то преди и около времето на завършване на висшето образование нуждата от владеење на чужд език като необходимо условие за успешна реализация, в това число и в чужбина, вече е реално осъзната. Трета година вече при преподаването на английски език като избираема дисциплина прилагаме външно оценяване на знанията на студентите.

– Какви езици се изучават към момента във Вашия университет и в каква форма на обучение?

– Логично, най-голям е броят на изучаваните чужди езици в специалностите на Филологическия факултет – английски език, немски език, френ-

ски език, чешки език, сръбски език, хърватски език, руски език, гръцки език. Втора година, благодарение на партньорството ни с Института „Конфуций“, предлагаме на нашите студенти възможността да изучават китайски език. В Университета имаме студенти от Япония и студентката Йоко-Тамура, по собствена инициатива, води курс по японски език за колегите си студенти от университета, като, вярвайте ми, интересът към този курс надмина всички наши очаквания. Разбира се, заслугата е изцяло на Йоко, която прилага успешно при нас преподавателските си умения, придобити в Япония. Понеже Йоко тази година завършва магистратурата си, възнамерявам да предложа на господин ректора да ѝ предложи преподавателско място в Университета по японски език. Що се отнася до възможността чужд език да се изучава в различните форми на обучение – редовна и задочна, факултетите сами преценяват в кои от тях да го заложат в учебните планове на специалностите си. Филологическият факултет например предлага обучение по английски език и на студентите си, които се обучават в задочната форма на обучение на специалността „Българска филология“.

– Кои от преподаваните/изучаваните във Вашия университет езици определяте като приоритетни?

– По-скоро бих казал, че приоритетен за нас е не даден език, а кой или кои от чуждите езици искат да изучават студентите ни. Разбираемо, интересът е основно към английския език, но напоследък отново на внимание се радва и немският. В духа на това, което казах в началото при отговора си на този въпрос – няма как да игнорираме желанието на студентите си, всеки от които е намерил своя мотив да изучава избрания от него чужд език. Регионът е такъв, че е оправдан интересът също и към гръцкия език, и към сръбския език. Вероятно ще се насочим и към преподаване на турски език при заявен интерес към неговото изучаване.

– Какви нови инициативи възнамерявате да предприемете в рамките на мандата си и в дългосрочен план, за да направите чуждоезиковото обучение по-атрактивно?

– Изучаването на чужд език е следствие от интереса към него от страна на студентите. А те ще имат интерес да го изучават, ако първо – обучението по него е с изключително качество, и второ – дипломата за завършено висше образование удостоверява не само придобитата професионална квалификация, но и степента на владение на изучавания чужд език. Отскокът – две-три години, даваме възможност на студентите си да придобият ниво на владение по Европейската езикова рамка, което по тяхно желание вписваме в дипломата им за завършено висше образование. Разбира се, в перспектива следва да прецизираме постигнатото дотук в посока на неговото усъвършенстване. Необходимо е да се преследва като цел високо качество на обучението. За да се постигне то, мисля си, са необходими три

неща – квалифицирани преподаватели, мотивирани студенти и съвременна учебно-техническа база.

– Изпитвате ли проблем с обезпечаването на квалифициран преподавателски състав по съответните езици?

– Кръговратът е естествен процес, в това отношение не правят изключение и преподавателите по чужди езици. Хубавото при нас е, че Филологическият ни факултет създава добри кадри, от които ние при нужда можем да направим необходимия подбор и на преценените от нас като перспективни в областта на преподаването на съответния чужд език да предложим преподавателско място в университета. Притежаваме и необходимите в това отношение акредитирани докторантски програми, така че им осигуряваме и възможност за растеж. Иначе преподавателският състав по чужди езици е балансиран откъм академични длъжности – налице са и хабилитираните преподаватели, и нехабилитираните доктори, и асистентите. Перспектива определено има, защото основната част от преподавателите ни са перспективни млади хора.

– Какво показват статистическите данни за Вашия университет относно приема във филологическите и педагогическите специалности с профил обучение по чужд език – има ли прилив или отлив на студенти, желаещи да се обучават в тези направления?

– Устойчиво висок засег е интересът към специалностите „Английска филология“, „Приложна лингвистика“, „Начална училищна педагогика и чужд език“. Спад в интереса през последните две-три години наблюдаваме към специалността „Славянска филология“, но при задържането му на досегашното равнище имаме готовност да предложим атрактивни бакалавърски и магистърски програми в областта на екскурзоводството и туризма пак със същите славянски езици.

– Според Вас нивото на матурите по чужд език отговаря ли на критериите за прием в съответните специалности, или смятате, че нивото би трябвало да се завиши?

– В Югозападния университет даваме възможност на кандидат-студентите да участват в класирането за желаната от тях специалност и с оценката от зрелостния изпит по чужд език, и с оценката от кандидатстудентския изпит – кандидатът сам заявява коя от тях да участва в оформянето на състезателния му бал. Не е тайна, че нивото на оценяване на матурите е следствие от нивото на владенето на учебния материал от учениците, които се явяват на тях. Като че обаче в областта на матурите по чужд език сме привилегировани, тъй като голяма част от явяващите се на тях са ученици от езикови гимназии, в които те, първо – години наред са изучавали избрания от тях чужд език, и второ – при това с далеч по-висок хорариум от учениците в т. нар. обикновени училища. Затова смятам, че в сравнение

с матурите по другите дисциплини нивото на тези по чужд език не се нуждае от чак толкова чувствително завишаване.

**EACH PERSON FINDS OWN MOTIVATION TO LEARN
A FOREIGN LANGUAGE**

✉ **Prof. Dr. Antony Stoilov**
Vice Rector
South West University
Blagoevgrad, Bulgaria